

Sakområde: Forskning och utbildning på forskarnivå

Dokumenttyp: Riktlinjer
Beslutsfattare: Rektor
Avdelning/kansli: Biblioteket
Handläggare: Tomas Lundén

Beslutsdatum: 2021-06-30
Träder i kraft: 2021-07-01
Giltighetstid: Tills vidare
Bör uppdateras före: 2022-12-31

Dokument som upphävs: Beslut att alla avhandlingar publiceras elektroniskt i Epsilon från och med den 1 oktober 2003 (Dnr SLU ua 18.9-2650/02), Beslut om elektronisk publicering av faktablad och rapporter vid SLU (Dnr SLU ua2014.2.3.2-1501).

Bilaga till: Beslut om Riktlinjer för publikationer utgivna av SLU

Riktlinjer för publikationer utgivna av SLU

Riktlinjernas syfte och omfattning

SLU:s riktlinjer för publikationer utgivna av SLU ska verka kvalitetssäkrande och skapa förutsättningar för ökad tillgänglighet, synlighet och användande av universitetets publikationer.

Riktlinjerna omfattar publikationer utgivna av fakulteter, institutioner eller annan organisatorisk enhet inom SLU. De omfattar även de fall då SLU är utgivare. Med ”publikationer” avses material som förmedlar eller redovisar forskning eller miljöanalys, till vetenskapssamhället, SLU:s sektorer, den intresserade allmänheten och andra intressenter eller uppdragsgivare.

Riktlinjerna omfattar inte studentarbeten, då riktlinjer för dessa redan finns och regleras av utbildningsnämnden (UN). De omfattar inte heller databaser eller forsknings- och miljöanalysdata. De omfattar inte heller tidningar eller vetenskapliga tidskrifter som ges ut av SLU, då dessa har en annan form av reglering, till exempel avseende ansvarig utgivare.

Föreliggande riktlinjer gäller endast då SLU eller enhet inom SLU är utgivare. Publikationer som tas fram i olika former av samverkan, exempelvis på uppdrag av andra myndigheter eller i samarbetsprojekt, bör endast ha en utgivare. Hur detta bestäms avgörs inom respektive verksamhet. Samverkan och samarbete kan framhållas grafiskt enligt riktlinjer för SLU:s varumärkesarkitektur.

Öppen tillgång till publikationer utgivna av SLU

Alla publikationer utgivna av SLU ska göras öppet tillgängliga i fulltext via SLU:s publikationsdatabas, SLUpub. För sammanläggningsavhandlingar gäller att åtminstone avhandlingsdelen (även kallad kappan eller sammanfattningen) publiceras i SLUpub. Ingående artiklar publicerade i tidskrifter ska göras tillgängliga tillsammans med kappan i SLUpub när upphovsrätten så tillåter.

Upphovsrättslicenser

SLU rekommenderar att publikationer ska licensieras med valfri licens enligt Creative Commons (CC). Det är möjligt att göra avsteg när det är motiverat.

Ansvar

Utgivande enheter inom SLU (utgivare) ska ha en utsedd ansvarig, både för sina serier och för de publikationer som ges ut utanför serier. Att vara ansvarig innebär att ha det övergripande ansvaret för en serie och/eller en enhets utgivning utanför serier men inte innehållsligt ansvar för varje enskild publikation. Att vara ansvarig ska inte förstås som det juridiska begreppet ”ansvarig utgivare”.

Utgivande enhets chef/verksamhetsansvarig är ansvarig för de serier där ingen utsedd ansvarig finns, samt för publikationer som ges ut utanför serie.

Ansvar för serien *Acta Universitatis Agriculturae Sueciae*, där SLU:s doktorsavhandlingar publiceras, ligger hos rektor. Hanteringen av serien delegeras i rektors delegationsordning till ordförande i rådet för utbildning på forskarnivå (Fur).

Grafisk profil och bibliografiska uppgifter

Publikationer ska följa SLU:s grafiska profil. Huvudregeln är att publikationer ska ha en framsida, en titelsida och en sammanfattning. Undantag för framsida och titelsida görs för publikationer där detta inte är lämpligt, till exempel faktablad eller policy briefs. Dessa typer av publikationer ska dock innehålla obligatoriska bibliografiska uppgifter enligt nedan.

Framsidan måste innehålla:

- SLU:s logotyp
- Publikationens titel

I övrigt ska publikationen (på framsida eller titelsida) innehålla följande uppgifter:

- Författare/upphov, inklusive affiliering
- ORCID i de fall författare har ett ORCID
- Utgivare (endast en organisation/enhet bör vara utgivare)

- Utgivningsår
- Utgivningsort
- Uppgift om upphovsrätt (enligt format ”© Författarna”) samt eventuell CC-licens för publikationen
- ISBN (om aktuellt)
- DOI (Digital Object Identifier) i de fall publikationen har DOI

Om publikationen ingår i en serie ska även följande uppgifter finnas:

- Seriens titel
- Delnummer i serien
- ISSN i de fall serien har ett ISSN

Bilaga till riktlinjer för publikationer utgivna av SLU

Bilagan innehåller tillägg och förklaringar till innehållet i riktlinjerna.

Öppen tillgång och FAIR-principerna

Enligt SLU:s Policy för vetenskaplig publicering ska alla vetenskapliga publikationer producerade av universitetet vara öppet tillgängliga.¹ Öppen tillgång definieras i policyn och i dessa riktlinjer som en publikation som är fri för alla att läsa utan kostnad och registrering. Den plattform som ska användas för SLU-utgivna publikationer för att publicera öppet tillgängligt är SLUpub. Genom att registrera och öppet tillgängliggöra publikationer i SLUpub uppnås också en stor del av FAIR-principerna.² FAIR är ett internationellt etablerat koncept eller ramverk för hur forskningsoutput bör struktureras och beskrivas för att kunna vara hittbara och återanvändbara, både av människor och maskiner. FAIR står för *Findable, Accessible, Interoperable* och *Reusable*. Kriterier för FAIR publikationer har på uppdrag av regeringen tagits fram av Kungliga biblioteket (KB) i syfte att användas för bedömning av om vetenskapliga publikationer uppfyller regeringens målbild om öppen tillgång.³

SLU:s publikationer blir i SLUpub synliga, sökbara och hittbara över tid och tilldelas även beständiga länkar och identifierare. De ytterligare åtgärder, utöver registrering och publicering i SLUpub, som anges i föreliggande riktlinjer är nödvändiga för att uppnå kriterierna för FAIR. Det innebär framför allt tillhandahållandet av licensinformation för användning av publikationerna och ORCID för författarna.

Upphovsrättslicenser

Genom en öppen licens enligt Creative Commons (CC)⁴ ger upphovspersonen sitt samtycke till att det upphovsrättsligt skyddade verket får tillgängliggöras, spridas och överföras till allmänheten enligt specificerade villkor, samtidigt som full hänsyn tas till författarens lagstadgade ideella upphovsrätt. Detta innebär att upphovspersonen alltid måste anges.

CC-licenser är numera en standardlicens vid vetenskaplig publicering med öppen tillgång. Biblioteket tillhandahåller information och ger råd vid val av licens.

Ansvar

Riktlinjerna anger att varje utgivande enhet ska ha en utsedd person med övergripande ansvar för det som ges ut i seriens/enhetens namn och som även

¹ Policy för vetenskaplig publicering (SLU Bibul 2020-39).

² Wilkinson, M.D., et al. (2016). The FAIR Guiding Principles for scientific data management and stewardship. *Scientific Data*. 2016. 3:160018. DOI:10.1038/sdata.2016.18.

³ Kungliga biblioteket (2019). *Vetenskapliga publikationer och FAIR-principerna*. <https://www.kb.se/samverkan-och-utveckling/oppen-tillgang-och-bibsamkonsortiet/oppen-tillgang/fair.html>.

⁴ <https://creativecommons.org/licenses/>

fungerar som kontaktperson vid eventuella frågor som behöver hanteras. Riktlinjerna specificerar dock inte i detalj vad det innebär att vara ansvarig för en publikation eller serie. Det kan variera för olika verksamheter. Ansvaret kan till exempel innebära att godkänna publicering i serien/enhetens namn, säkerställa att formmässiga krav för serien/enhetens publikationer följs (utöver det som är obligatoriskt enligt SLU:s riktlinjer), utarbeta former för eventuell kvalitetsgranskning av publikationers innehåll, besluta om eventuell fördröjd publicering (embargo) eller avpublicering av publikation.

Grafisk profil och bibliografiska uppgifter

För att göra det lättare att följa de riktlinjer som tas upp i detta dokument tillhandahåller SLU en Wordmall för rapporter och enskilda publikationer och en rapportmall i Indesign. Mallarna är inte obligatoriska att använda, men utgivande enheter behöver säkerställa att riktlinjerna följs.

Det bör framhållas att Lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service ställer krav på att information på myndigheters webbplatser ska vara tillgänglig för alla. Det innefattar även publikationer i SLUpub.